

Universitätsbibliothek Paderborn

**Petri De Dusburg, Ordinis Teutonici Sacerdotis, Chronicon
Prussiae**

Petrus <de Dusburg>

Francofurti ; Lipsiae ; Regiom. Pruss., 1679

Cap. LXXXI. De Conflictu in terra Curoniae ubi CL. fratres & multi de
populo Christiano interficti ceciderunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11850

Poppo de Osterna VL Magister Gen. Ord. Teut.

Hartmannus de Grunbach V. Mag. Prussiae Provinc.

Georgii quod tum fuit sumimè necessarium ad incrementum fideli Christianarv: quo ædificatio, relieti ibi fuerunt viri legales & experti in armis, fratres & armigeri de Pruschia & Livonia pro custodia dicti castri.

ANIMADVERSIO.

(a) Carsovia, Curoniae fuit Provincia, ut ex cap. seq. probatur. Matthias Strykoroski Astrostevicius per Caryones Venedarum populos apud Ptolemaeum, intelligi putat Curonos. lib. II. Hist. Libu. cap. VI. qvod tamen dubium est. Primus qui Curorum facit mentionem, est Auctor Vitæ S. Anscharii Apostoli septentrionalium gentium, apud Adamum Bremensem Sec. XI. Scriptorem in lib. de situ Daniæ cap. 76. p. 146. Vixit autem Anscharius Sec. IX. sub Ludovico Pio Imp. ipse Adamus hanc provinciam disertis verbis appellat Curalaud. l. c. Vid. & Joan. Loccenius lib. III. Antiquit. Sveo-Goth. cap. ult.

CAP. LXXXI.

De

Conflictu in terra Curoniae ubi CL. fratres & multi de populo Christiano interfici ceciderunt.

Anno Domini MCCLX. Fratres de Livonia & Pruschia cum *An. 1260.* validis exercitibus ad deferenda victualia Fratribus de castro S. Georgii convenerunt, & dum appropinquarent huic ca-

Anno Domini MCCLX. stro, venit nuncius qui dixit, quod IV. Rex Ungarie Regem Bohemiam in bello aggreditur, millia Lethovinorum vastassent quantam partem terræ (a) Curoniae per innum XL. millibus equitum; cum diversarum Nationum Rex Bohemia cum centi sangvinis Christiani, & mulieres & 1400 millibus equitum & parvulos captos cum multa alia præ-

se.

Aa

da

*Poppo de Osterna VI. Magister Gen. Ordinis Teut.
Hartmannus de Grunbach V. Mag. Provinc. Prussie.*

*Septem millibus dextrario- da deduxerunt. Quo audito dum fra-
rum cooperitorum, occur-
rit. Cum hi insultum si-
mul facerent, tantus pul-
vis surrexit, ut in media
die homo hominem vix a-
gnoscere posset. Tandem
Rege Hungarie graviter
vulnerato, ipse cum suis
fugit, & in quodam fluvio
præter occisos XIV. milia
hominum de Ungaria sunt
submersa.*

*schalcus quæreret, quomodo aggredien-
di essent hostes, ait, relinquamus equos
nostros longè à nobis, ut non sit nobis
spes redeundi ad eos & accedamus pede-
stres ad ipsos, sicque populus destitutus
auxilio equorum, manebit in prælio, aliter infugam sine dubio
convertetur, cui consilio militia Regis (c) Daciæ, de Revalia, &
plures alii contradixerunt afferentes, quod propter gravedinem
armorum non possent durare in bello sine equis. Quo facto
venerunt Curonenses petentes humiliter, quod si Deus daret
Christianis victoriam, & tunc eis mulieres & parvuli liberi red-
derentur, quorum precibus licet fratres satis fuerant inclinati,
communis tum populus Pruschiæ & Livoniae contradixit asse-
rens, quod de captivis eorum fieret secundum consuetudinem
in bello hactenus observatam, & quare Curonenses tantam con-
ceperunt indignationem contra fidem & fidelium turbam, quod
dum Fratres inciperent Lethovvinos impugnare, ipsi tanquam
apostatae à tergo Christianos hostiliter invaserunt, & percutien-
tibus Lethovvinis ante, Curonensibus retro, totus quasi popu-
lus terra, derelictis ibi Fratribus, & eorum fidelibus recessit. Ex
tunc quidam Nobiles de Pruschia fideliter Fratribus adhæse-
runt, quorum unus de Quedenovv Sambita (d) Sclobo Pater
Nalubi, convocans suos consanguineos & amicos, ait: Hodie re-
ducite*

*Poppo de Osterna VI. Magister Gen. Ord. Teut.
Hartmannus de Grunbach V. Mag. Prussiae Provincialis.*

ducite ad memoriam venustatem vestium, quæ vobis per fratres sæpius sunt oblatæ, & pro amœno ipsarum colore permit-tatis hodiè vestem corporis vestri sangvine vulnerum rubricari, & pro dulcedine medonis seu mellicrati, quod de manu ipsorum sæpius sumplisti, bibite hodiè amaritudinem diræ mortis in confessione veræ fidei æternæ Trinitatis. Hoc facto interve-nerunt viriliter conflictum, & tanquam alteri Macchabæi pu-gnaverunt, factumque est ibi grande bellum, ex utraque parte pluribus cadentibus, tandem post longam altercationem habi-tam inter eos fratres permittente Domino victoriam perdiderunt, quia tota virtus exercitus sui per fugam omnis populi fuerat enervata, cecideruntque in illo conflictu in die B. Margarethæ in terra Curonensi in campo juxta fluvium Durbin frater (e) Burgardus Magister Livoniae & frater Henricus (f) Botel Marschalcus Pruschiæ, & cum eis CL. fratres, & de populo Dei tanta multitudo, quod eorum numerum non audivi. Post hanc stragem hostes secuti sunt populum fugientem, qui adeo meticulosus factus fuit, quod tres vel quatuor hostes centum Christianos occiderent, aut cum magna verecundiâ fugarent; Ecce quomodo confortati sunt inimici nostri in multitudine spoliorum, equorum & armorum, qui de manibus tot millium occisorum rapuerunt & nunc gloriantur in Virtute suâ. Conte-re ergo DEUS fortitudinem illorum, & disperge illos, ut cognoscant, quia non est alius, qui pugnet pro nobis, nisi tu DEUS noster.

ANIMADVERSIONES.

- (4) Curoni olim parebant Svedis, deindè etiam Danis. Sed cum op-pugnarentur à Livonicis Cruciferis ac Christiana Sacra recipere cogerentur, subjecerunt se Mendogo Lithvanorum Duci. Hic ve-ro cum ad Religionem Christianam fuscipiendam à Cruciferis Li-

Poppo de Osterna VI. Mag. Generalis Ord. Teut.
Hartmannus de Grunbach V. Mag. Prusiae Provincialis.

voniensibus esset allectus, & in Regem Lithyanorum coronatus, tunc vicem Cruciferis rependeret, cessit jure suo, quod habuit in Curoniam. Sed postea ad Ethnicismum relapsus, Curoniam hostiliter ferro & igni vastavit; de quo noster Dusburgius in hoc Capite. *Vid. Balth. Russov Part. II. Chron. Livon. Albert Wijuk Kojalowicz part. I. Hist. lib. IV.*

- (b) Macce appellatur alias, sive Matte. Id verò oritur ex confusione litteræ c. & t. quæ in Dusburgio frequens est. *vid. Cap. VII. fin.*
- (c) Rex Daciæ sive Daniæ tunc tenuit Ästoniam in Livonia. Huic Cruciferis opem tulit ex pactis *Vid. inf. cap. CCCXXXVI.*
- (d) Scolde ab aliis vocatur.
- (e) Burchardus von Hornhusen.
- (f) Botte habet Jeroschinus & Auctor Chron. Antiq. Germ. in Bibl. Electorali Regiomontana.

CAP. LXXXII.

De

Prænósticatione hujus Belli.

Frater Hermannus dictus Saracenus cum de Castro Kuñingsberg cum aliis fratribus ad bellum Curoniæ prædictum procederet, B. Virgo Maria apparens ei dixit: Hermanne ego ad Convivium filii mei te invito. Unde idem Fr. Hermannus dum recederet, dixit quibusdam fratribus: Valete, à modo me non videbitis, quia virgo Dei genitrix me ad æterna gaudia invitavit.

AD IDĒM.

Fuit in partibus Almāniæ Deo devota mulier in quadam inelusorio, quæ fuit soror Fratris Conradi de Wuzvangan, qui postea fuit Magister Generalis Domus Teutonicæ, cui Dominus apparens, ostendit ei hanc stragem in quadam visione.

Vidit